

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ANTSTOLIŲ ĮSTATYMO NR. IX-876
21 STRAIPSNIO 6 DALIES PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-2014**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. gegužės 30 d. sprendimo Nr. SV-S-752 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 1.11 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Nepritarti Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio 6 dalies pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-2014 (toliau – Projektas) dėl šių priežasčių:

1.1. Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo 21 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad vykdymo išlaidos grindžiamos ekonominiais skaičiavimais, kuriais užtikrinamas antstolio ekonominis nepriklausomumas, skatinamas efektyvus išieškojimas ir atsižvelgiama į veiklos, reikalingos antstolio funkcijoms atlikti, pobūdį ir vertę, vykdymo išlaidų perskirstymą (kryžminį subsidijavimą) tarp skirtingų vykdomo proceso dalyvių, antstolio profesinės veiklos ir civilinės atsakomybės riziką, sąnaudas. Vykdomo išlaidos susideda iš trijų sudedamųjų tikslinę paskirtį turinčių dalių: vykdomosios bylos administravimo išlaidų, kurios būtinos kiekvienoje vykdomojoje byloje privalomiems veiksams atlikti, vykdomosios bylos administravimo papildomų išlaidų, patiriamų atliekant atskirus veiksmus konkrečioje vykdomojoje byloje, ir atlygio antstoliui už įstatymų nustatytų vykdomųjų dokumentų vykdymą. Vykdomosios bylos administravimo išlaidos turi atitikti antstolio ir jo darbuotojų patiriamas sąnaudas (materialines ir laiko) vykdymo veiksams atlikti; atlygis antstoliui turi užtikrinti pagrįstą investicijų grąžą, galimybę sukurti tinkamas klientų aptarnavimo sąlygas ir įdarbinti reikalingos kvalifikacijos darbuotojus. Priėmus Projektu siūlomus Antstolių įstatymo 21 straipsnio 6 dalies pakeitimus, pagal kuriuos vykdymo išlaidų dydis negali viršyti 10 procentų nuo išieškomos sumos, tai prieštarautų Antstolių įstatymo 21 straipsnio 5 dalies nuostatomis ir būtų neaišku, kaip turi būti apskaičiuojami konkretūs paminėtų skirtingų rūšių vykdymo išlaidų dydžiai.

1.2. Vykdomo išlaidomis laikomos ne tik už vykdomųjų dokumentų vykdymą antstoliui tenkančios sumos, bet ir tretiesiems asmenims už vykdymo procese suteiktas paslaugas išmokėtos sumos, pavyzdžiui, pašto, banko paslaugų, turto saugojimo, vertinimo ir kitos. Antstolių įstatymo 21 straipsnio 6 dalyje nustačius, kad vykdymo išlaidos negali viršyti 10 procentų nuo išieškomos sumos, toks teisinis reguliavimas sukurtų situacijas, kai atskirose vykdomosiose bylose iš skolininkų išieškotos vykdymo išlaidos ne tik nepadengs antstolio patirtų sąnaudų, bet išieškotų vykdymo išlaidų nepakaks apmokėti už trečiųjų asmenų šiose vykdomosiose bylose suteiktas paslaugas.

1.3. Daugumą vykdymo veiksmų antstoliai atlieka savo sąskaita ir sėkmingo išieškojimo atveju išieškotomis vykdymo išlaidomis padengiamos nesėkmingose vykdomosiose bylose antstolio patirtos išlaidos (Antstolių įstatymo 21 straipsnio 5 dalyje įtvirtintas kryžminio subsidijavimo principas). Atsižvelgiant į tai, kad nedidelių sumų išieškojimas sudaro didelę dalį visų išieškojimų (Antstolių informacinės sistemos duomenimis, 2017 metais antstoliams buvo pateikta vykdyti 100 416 vykdomųjų dokumentų dėl piniginių sumų iki 100 Eur dydžio išieškojimo ir tai sudarė daugiau kaip 40 procentų visų antstoliams pateiktų vykdyti vykdomųjų dokumentų), 10 procentų maksimalių vykdymo išlaidų dydžio nustatymas nekompensuotų antstolio patirtų išlaidų net ir visiškai įvykdytose bylose ir dėl to antstolio veikla taptų nuostolinga.

2. Spręsdama didelių vykdymo išlaidų dydžių problemą, Vyriausybė 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 693 „Dėl Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 19 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ Lietuvos Respublikos Seimui pateikė Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2411, kuriuo atsisakoma privalomo vykdymo išlaidų dydžių, apskaičiavimo ir apmokėjimo tvarkos suderinimo su Lietuvos antstolių rūmais. Šie pakeitimai suteiks galimybę Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija vykdymo išlaidų dydžius nustatyti pagal Antstolių įstatyme įtvirtintus šių dydžių nustatymo kriterijus.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Integrinio valdymo departamento
Dokumentų valdymo skyriaus
Viešojoji specialistė
A. Rutkauskienė
2018-08-23

Teisinių institucijų departamentas
direktorius/pavadootoja
Asta Godienė
2018-08-23

Elina Jankaitis
2018 08 23